

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

The Development of Analytical Skills Workbooks to Promote Literary Value Analysis Skills from Thai Literature for Mathayomsuksa 2 at Patongprathankiriwat School, Hatyai, Songkhla Province.

ซูเฟียห์ อาแว^{1*}, ศิริภา จันทรเกื้อ² และวิมล งามยิ่งยวด³

Sufeeyah Awa^{1*}, Siripa Chankua² and Wimol Ngamyinyuad³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Bachelor student, Department of Thai, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

² อาจารย์, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Lecturer of General Science Department, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

³ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Lecturer, Department of Thai, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: sufeeyah.awa135@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 39 คน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างมาจากวิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling : SRS) ด้วยวิธีการจับฉลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) แบบฝึกทักษะเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 3 เล่ม คือ เล่มที่ 1 แบบฝึกทักษะเรื่อง การใช้คำในวรรณคดีไทย เล่มที่ 2 แบบฝึกทักษะเรื่อง รสวรรณคดีไทย

เล่มที่ 3 แบบฝึกทักษะเรื่อง โวหารภาพพจน์ และ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน พะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (E_1/E_2) เท่ากับ 80.66/81.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ จึงยอมรับได้ว่า แบบฝึกทักษะเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพเชื่อถือได้และสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบฝึกทักษะ, การวิเคราะห์, คุณค่าด้านวรรณศิลป์, วรรณคดีไทย

Abstract

The purposes of this Research were 1) to develop and find the efficiency of Analytical Skills Workbooks to Promote Literary Value Analysis Skills from Thai Literature for Mathayomsuksa 2 at Patongprathankirawat School, Hatyai, Songkhla Province, to meet efficient standard criterion of 80/80, 2) to compare the students' learning achievement before and after the treatment. The samples of this study were 39 Matthayomsuksa 2 at Patongprathankirawat School, Hatyai, Songkhla Province. The research instruments were 1) learning achievement test on Literary Value Analysis Skills from Thai Literature 2) 3 sets of Literary Value Analysis Skills from Thai Literature workbooks for Matthayomsuksa 2 students and 3) lesson plans. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and t-test dependent.

The results on findings were as follow: 1). The Literary Value Analysis Skills from Thai Literature workbooks had the efficiency 80.66/81.11 (E_1/E_2) which was higher than the set scale of 80/80, 2). students' post-test scores on recorder practice were a significantly higher than the pre-test scores at the .01 level.

Keywords: The development of workbooks, Analysis, Literary Value, Thai literature

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระ โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ออกเป็น 5 สาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็น เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง จะเห็นได้ว่าการสอนภาษาไทย นอกจากจะมุ่งเน้น การเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมอันเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติอีกด้วย (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 1-2) สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม นับเป็นสาระที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีและวรรณกรรมของไทย วรรณคดีไทย คือ การแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึกซาบซึ้งตรึงใจของกวี ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าอย่างยิ่งในสังคมไทยด้วยเพราะวรรณคดีไทยมีทั้งความเป็นศาสตร์และศิลป์ กล่าวได้ว่า วรรณคดีไม่ใช่เป็นเพียงศาสตร์ที่ให้ความรู้ และยังเป็นศิลป์ที่นำความงามและความละเอียดอ่อนมาสู่ชีวิตและจิตใจ หรืออีกนัยหนึ่ง วรรณคดีช่วยให้เรามองเห็นความงามและความประณีตที่แฝงอยู่ในสิ่งทั้งหลายในชีวิต (ชตฺสฺณี สินธุสิงห์, 2532 : 65) ซึ่งสอดคล้องกับ จุฬาลักษณ์ คชาชัย (2557 : 2) ที่กล่าวว่า วรรณคดีมีคุณค่าหลายประการ ทั้งด้านความไพเราะงดงามจากภาษาที่คัดสรรคำนำมา ร้อยเรียงอย่างประณีตหรือที่เรียกว่าวรรณศิลป์ ซึ่งได้ช่วยกลมกล่อมเกล้าให้ผู้อ่านวรรณคดีเกิดความละเอียดอ่อนทางอารมณ์ นอกจากนี้ยังมีคุณค่าทางสติปัญญา เนื่องจากการศึกษาวรรณคดีเป็นการเรียนรู้เรื่องราวของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์ และเข้าใจสังคมวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชาติอย่างละเอียดลออ ยิ่งไปกว่าที่บันทึกไว้ในวิชาประวัติศาสตร์ รวมทั้งสามารถนำแง่คิดคติสอนใจที่ได้จากการศึกษาวรรณคดีมาเป็นประโยชน์แก่ชีวิตในฐานะประสบการณ์โดยอ้อม

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดให้นักเรียนต้องมีความรู้เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ โดยหลักสูตรกำหนดตัวชี้วัด ในสาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม ไว้ 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ข้อที่ 2 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่านพร้อม ยกเหตุผลประกอบ ข้อที่ 3 อธิบายคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ข้อที่ 4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และข้อที่ 5 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 55) จากการที่ผู้วิจัยได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานครีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า หลังสิ้นสุด การเรียนการสอนในปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดทั้ง 5 พบว่า ตัวชี้วัดที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีปัญหามากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 3 อธิบายคุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน กล่าวคือ นักเรียนไม่สามารถอธิบายคุณค่าจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมได้ (นฤมล ยงกำลัง, 2563, 28 สิงหาคม)

จากปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องหาวิธีที่ครูวิชาภาษาไทยจะต้องตระหนักเห็นความสำคัญ และจะต้อง พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา ภาษาไทยที่เป็นวิชาด้านทักษะที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนและปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ การที่ผู้เรียน จะเกิดทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องได้รับการ ฝึกฝนและพัฒนาอยู่เสมอ ครูสอนภาษาไทยจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการสอน เทคนิคการสอน เลือกใช้สื่อ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญใน การพัฒนาทักษะทางภาษา โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจวิธีหนึ่ง คือ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เนื่องจากแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาและ เสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ สามารถจดจำสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริม ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (Ying Ying, 2558 : 3 อ้างถึงในชนิษฐา แสงภักดี, 2540 : 10) ซึ่งสอดคล้องกับ อาชวีวิชญ์ อุข้าวอุ่น้ำ (2551 : 19) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้แบบฝึกไว้ว่า แบบฝึก เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริง เป็นประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน สามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดีและนำการเรียนรู้ไปใช้ ในสถานการณ์เช่นเดียวกันได้ จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อ ทางการศึกษาที่มีคุณค่าในการจัดการเรียนการสอนหลายประการ จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึก ทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานครีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาภาษาไทยให้สูงขึ้นและเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

1. แนวคิด ทฤษฎี

1.1 ความหมายของวรรณคดี

วรรณคดี ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1100) หมายถึงวรรณกรรมที่ได้รับยกย่องว่าแต่งดีมีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์ถึงขนาด เช่น พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน มัทนะพาธา สามก๊ก เสภา เรื่องขุนช้างขุนแผน

ถนิมรักษ์ ชูชัยมงคล (2557: 20) ได้ให้ความหมายของวรรณคดีไว้ว่า วรรณคดี หมายถึงบทประพันธ์ที่มีศิลปะในการเรียบเรียงการใช้ภาษาได้อย่างไพเราะ มีเนื้อเรื่องที่ให้ความเพลิดเพลินให้ขบคิดและมีการใช้ถ้อยคำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามผู้ประพันธ์

จิตต์นิภา ศรีไสย, ประนอม วิบูลพันธ์, และอินทร์วุธ เกษตรระชนม์ (2563: 6) กล่าวว่า วรรณคดีคือ งานเขียนที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี โดยใช้กาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าเป็นผลงานอมตะและถ่ายทอดอย่างมีศิลปะ ไม่ทำลายศีลธรรมประเพณีอันดีงามของไทย มีความดีเด่นด้านเนื้อหาและวรรณศิลป์ เช่น อิเหนา พระอภัยมณี สามก๊ก

สรุปได้ว่า วรรณคดี หมายถึง บทประพันธ์ที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี ถูกต้องตามระเบียบกฎเกณฑ์ทางภาษามีศิลปะในการเรียบเรียงการใช้ภาษา มีคุณค่าทางวรรณศิลป์ ทางสติปัญญา ให้ขบคิดทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามผู้ประพันธ์

1.2 คุณค่าของวรรณคดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 43) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีที่ผู้เรียนควรได้รับจากการอ่านไว้ดังต่อไปนี้ ผู้อ่านวรรณคดี หรือวรรณกรรมแล้วจะต้องประเมินงานประพันธ์ให้เห็นคุณค่าของงานประพันธ์ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างสนุก และได้รับประโยชน์จากการอ่านงานประพันธ์ คุณค่าของงานประพันธ์แบ่งได้เป็น 2 ประการ คือ

- 1) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ถ้าอ่านบทร้อยกรองก็จะพิจารณากลวิธีการแต่ง การเลือกเพี้ยนถ้อยคำมาใช้ได้ไพเราะ มีความคิดสร้างสรรค์ และให้ความสะเทือนอารมณ์ ถ้าเป็นบทร้อยแก้วประเภทสารคดี รูปแบบการเขียนจะเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง วิธีการนำเสนอน่าสนใจ เนื้อหามีความถูกต้อง ใช้ภาษา

สละสลวยชัดเจน การนำเสนอมีความคิดสร้างสรรค์ ถ้าเป็นร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดี องค์ประกอบของเรื่องไม่ว่าเรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน จะมีแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละครมีความสัมพันธ์กัน กลวิธีการแต่งแปลกใหม่ น่าสนใจ ปมขัดแย้งในการแต่งสร้างความสะเทือนอารมณ์ การใช้ถ้อยคำสร้างภาพได้ชัดเจน คำพูดในเรื่องเหมาะสมกับบุคลิกของตัวละครมีความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับชีวิตและสังคม

2) คุณค่าด้านสังคม เป็นคุณค่าทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ และคุณค่าทางจริยธรรม คุณค่าด้านสังคม เป็นคุณค่าที่ผู้อ่านจะ เข้าใจชีวิตทั้งในโลกทัศน์และชีวิตทัศน์ เข้าใจการดำเนินชีวิตและเข้าใจเพื่อนมนุษย์ดีขึ้น เนื้อหาย่อมเกี่ยวข้องกับ การช่วยจรรโลงใจแก่ผู้อ่าน ช่วยพัฒนาสังคมช่วยอนุรักษ์สิ่งมีคุณค่าของชาติบ้านเมือง และสนับสนุน ค่านิยมอันดีงาม

พองจันทร์ สุขยั้ง และคณะ (ม.ป.ป. : บทนำ) กล่าวไว้ในหนังสือเรียนภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ว่า การพิจารณาคคุณค่าของวรรณคดี แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ คุณค่าด้านเนื้อหา และคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ดังนี้

1) คุณค่าด้านเนื้อหา คือการพิจารณาเนื้อหาที่ให้คุณประโยชน์ ซึ่งผู้อ่านควรอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ หากคุณค่าของวรรณคดีอย่างมีหลักเกณฑ์ สำหรับแนวทางในการพิจารณาคคุณค่าด้านเนื้อหา มีหลายประการ ดังนี้

1.1) ควรพิจารณาว่าผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไร เนื้อเรื่องมีแนวคิด ให้คำสอน คติธรรมข้อเตือนใจ หรือให้แนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างไร

1.2) พิจารณาภาพสะท้อนของสังคม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และค่านิยมต่าง ๆ ในสมัยของผู้แต่ง

1.3) พิจารณาคคุณค่าในด้านความรู้ที่จะช่วยเสริมสร้างสติปัญญาแก่ผู้อ่าน

2) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ เป็นการพิจารณาการใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารที่แสดงความสามารถของผู้แต่งว่าใช้ศิลปะทางภาษาในการเรียบเรียง คัดสรรถ้อยคำ สำนวนโวหาร เพื่อสื่อให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินและเกิดสุนทรียะทางอารมณ์อย่างไร

1.3 กลวิธีในการพิจารณาวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทย

วรรณศิลป์ในวรรณคดีไทยเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นว่างานประพันธ์แต่ละเรื่องจะต้องเลือกสรรคำ ประพันธ์ให้เหมาะสมกับผลงาน เพื่อสื่อความหมายและถ้อยคำที่ไพเราะสละสลวยอันเป็นลักษณะเฉพาะของภาษากวีและทำให้ผู้อ่านเกิดความสะเทือนอารมณ์ กลวิธีในการพิจารณาวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทย มีดังนี้

1) รสวรรณคดีไทย รสวรรณคดีเป็นสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยตาและหู เป็นรสที่บ่งบอกถึงสภาวะของอารมณ์ ถ้าวรรณคดีเรื่องใดสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดความเพลิดเพลินและเกิดอารมณ์ฝ่ายสูง วรรณคดีเรื่องนั้นก็มียุคค่าทางวรรณศิลป์และวรรณคดียอดถ่ายทอดผ่านภาษาจากผู้แต่งสู่ผู้อ่าน ดังนั้นภาษากวีวรรณคดีจึงแยกกันไม่ได้และวรรณคดีไทยแบ่งออกได้เป็น 4 รส ดังนี้

1.1) เสาวรจณี เป็นบทที่ชมความงาม ไม่ว่าจะเป็ความงามของตัวละครหรือความงามของสถานที่ เช่น ความงามของนางศกุนตลา

คูฝิวสินวลละอองอ่อน	มะลิซ้อนดูดำไปหมดสิ้น
สองเนตร งามกว่ามฤคิน	นางนี้เป็นปิ่นโลกา
งามโอษฐ์ดั่งใบไม้อ่อน	งามกรดั่งลายเลขา
งามรูปเลอสรรรวิญฟ้า	งามยิ่งบุปผาเบ่งบาน

(ศกุนตลา: พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

1.2) นารีปราโมทย์ เป็นบทที่แสดงความรักใคร่หรือพูดจาอ้อโลมให้อีกฝ่ายเกิดความปฏิพัทธ์ เช่น บทแสดงความรักที่ท้าวชัยเสนมิต่อนางมัทนา

	ฝิ่ลันที่จจะมีหลาย
ก็ทุกลันจะรุมกล่าว	แสดงรัก ฦ โฉมฉาย
และทุกลันจะเปรยปราย	ประกาศถ้อยปะฏิญญา
พะจิวาจะรักยึด	บจางจิตสิเนหา,
สบลให้ละต่อหน้า	พระจันทรแจ่ม ฦ เวहन

(มัทนะพาธา : พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

1.3) พิโรธวาหัง เป็นบทแสดงความโกรธ ตัดพ้อ เหน็บแนม เสียดสี หรือแสดงถึงความเคียดแค้น เช่น

ตัวนางเป็ไทแต่ใจทาส	ไม่รักชาติรสหวานมาพานชม
ดั่งสุกรพอนฝาแต่อาจม	หอนนิยมรักรสสุคนธาร
น้ำใจนางเปรียบอย่างชลาสัย	ไม่เลือกไหลห้วยหนองคลองละหาน
เสียดายทรงแสนวิไลแต่ใจพาล	ประมาณเหมือนหนึ่งผลอุทุมทอง
สุกแดงดั่งแสงปัทมราช	ข้างในล้วนกมิชาติเป็ยนบ่อน

(กากีกลอนสุภาพ : เจ้าพระยาพระคลัง (หน))

1.4) สัลลาปังคพิสัย เป็นบทที่แสดงการคร่ำครวญโศกเศร้า เช่น

แล้ววาอนิจจาความรัก	พึงประจักษ์ดั่งสายน้ำไหล
ตั้งแต่จะเชียวเป็นเกลียวไป	ไหนเลยจะไหลคืนมา
สตรีใดในพิภพจบแดน	ไม่มีใครได้แค้นเหมือนอกข้า
ด้วยฝั่รักให้เกินพักตรา	จะมีแต่เวทนาเป็นเนืองนิตย์

(อิเหนา : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

1.4 การใช้ภาพพจน์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 ได้ให้ความหมายของ “ภาพพจน์” ว่า ถ้อยคำที่เป็นสำนวนโวหารทำให้นักเป็นภาพ ถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างมีชั้นเชิงเป็นโวหาร มีเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความคิด ความเข้าใจ ให้จินตนาการและถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งมากกว่าบอกอย่างตรงไปตรงมา กลวิธีในการนำเสนอที่ผู้แต่งนิยมใช้ในการประพันธ์ มีดังนี้

1) การใช้ความเปรียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับสิ่งหนึ่ง เรียกว่า อุปมา โดยมีคำเปรียบปรากฏอยู่ในข้อความ คำเปรียบเหล่านี้ เช่น เสมือน ดุจ เถก ดั่ง คึง ปูน เพียง เหมือน เป็นต้น ดังตัวอย่าง...อันสตรีรูปงามไม่ดีเท่าสตรีที่น้ำใจงาม อันสตรีรูปงามอุปมาดั่งดอกสายหยุดทรงคันธรสประทีนอยู่แต่เวลาเช้า ครั้นสายแสงพระสุริย์ส่องเกล้าแล้ว ก็สิ้นกลิ่นหอม อันสตรีน้ำใจงามน้ำใจดีซื่อสัตย์ต่อสามีนั้นอุปมาดั่งดอกซ่อนกลิ่นดอกพิกลุ่ยหอมซ่อนอยู่ช้านาน...

(ราชาธิราช : เจ้าพระยาพระคลัง (หน))

อ่อนหวานมานมิตร์ล้น	เหลือหลาย
หยาบบมีเกลอกราย	เกลื่อนกล่ำ
ดุจดวงศศิฉาย	ดาวดาษ ประดับนา
สุริยส่องดาราไร่	เมื่อร้อนแรงแสง

(โคลงโลกนิติ : สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)

2) การคิดว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เรียกว่า อุปลักษณ์ เป็นภาพพจน์ที่ทำการที่ต่างกักัน แต่มีลักษณะร่วมกันมาเปรียบเทียบโดยใช้คำเชื่อมว่า เป็น คือ หรือไม่ปรากฏคำเชื่อมก็ได้

ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสารโบราณว่า	น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอักษมาสัย
เราก็จิตดูแล่าเขาก็ใจ	รักกันไว้ดีกว่าชังระวังการ

(อิศรญาณภัชิต : หม่อมเจ้าอิศรญาณ)

สารสยามภาคพร้อม	กลกานท์ นี้ฤ
คือคู่มาลาสวรรค์	ช่อช้อย
เบญญาพิศาลแสดง	เดิมเกียรติ พระฤ
คือคูใหม่สร้างร้อย	กึ่งกลาง

(ลิลิตยวนพ่าย : ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง)

3) การสมมติให้สิ่งต่าง ๆ มีกิริยาอาการหรือความรู้สึกเหมือนมนุษย์ เรียกว่า บุคคลวัต เป็นการสมมติให้สิ่งไม่มีชีวิต พืช สัตว์ มีความคิดและการแสดงออกมนุษย์ เช่น การที่กวีกล่าวว่าสัตว์ทั้งหลายในมหาสมุทรก็พลอยแสดงความโศกเศร้าเสียใจไปด้วย เมื่อถึงวันที่กวีต้องจากนางอันเป็นที่รัก

แสนสัตรีนาเนกถ้วน

แสนสินธุ์

ทุกข์บันดาลไฟฟอน

ช่วยเศร้า

วันเจียรสุดาพินท์

พักเตรศ

แสนสุขเมรุมน้ำเข้า

ตั้งลาญ

(โคลงทวาทศมาส : พระยาเยาวราช)

สัตรีภักดิ์บรรพตทั้งหลาย

อ่อนเอียงเพียงปลาย

ประนอมประนมชัย

(บทพากย์เอราวัณ : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

กวีเปรียบเทียบกับว่าภูเขาทั้งหลายตามค้อมศิระชะลงเพื่อแสดงความเคารพ เมื่อเห็นขบวนเสด็จขององค์อมรินทร์

4) การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เรียกว่า สัทพจน์ คือ การใช้ถ้อยคำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น เสียงสัตว์ร้อง เสียงดนตรี เช่น

ระวังตัวกลัวครุหนูเอ๋ย

ไม้เรียวเจียวเหว

กุเคยเข็ดหลาบขวาบเขวียว

(กาพย์พระไชยสุริยา : สุนทรภู่)

คำว่า “ขวาบเขวียว” เป็นคำเลียนเสียงของไม้เรียวยามที่แหวกอากาศมากระทบผิวหนัง

1.5 การสรรคำ

การสรรคำ คือ การเลือกใช้คำให้สื่อความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และอารมณ์ได้อย่างงดงาม โดยคำนึงถึงความงามด้านเสียงของถ้อยคำเป็นสำคัญ กลวิธีในการเลือกสรรคำ มีดังนี้

1) การเล่นเสียง เป็นการสรรคำที่ทำให้เกิดท่วงทำนองที่ไพเราะ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเสียงสระ การเล่นเสียงพยัญชนะ และการเล่นเสียงวรรณยุกต์

1.1) การเล่นเสียงสระ เป็นการใช้คำที่มีเสียงสระตรงกัน ถ้ามีตัวสะกดก็ต้องเป็นตัวสะกดในมาตราเดียวกัน ส่วนวรรณยุกต์จะต่างรูปหรือต่างเสียงกันได้

ดูหนูสู้ง

งูสุดสู้ง

หนูงูสู้งอยู่

รูปงูหนูงู

ดุงขู่ผู้ผู้

พรูปู

หนูงูสู้ง

สู้ง

งูสู้งหนูงู

งูอยู่

หนูงูสู้ง

รูปูมู

(กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง : เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร)

1.2) การเล่นเสียงพยัญชนะ เป็นการใช้คำที่มีพยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน อาจเป็นตัวอักษรที่เป็นพยัญชนะรูปเดียวกัน หรือพยัญชนะที่มีเสียงสูงต่ำเข้าคู่กันหรือพยัญชนะควบคู่กันก็ได้ เช่น

1.3) การเล่นเสียงวรรณยุกต์ เสียงวรรณยุกต์เป็นข้อกำหนดที่บังคับใช้ในการแต่งคำประพันธ์บางประเภท เช่น โคลงหรือกลบท การเล่นเสียงวรรณยุกต์เป็นการไล่ระดับเสียงเป็นชุดซึ่งทำให้เกิดเสียงที่ไพเราะชวนฟังเป็นอย่างยิ่ง เช่น

ลาลิงชิงค่างขึ้นลาลิง	กาหลงลงกึ่งกาหลง
เพกกาเกาทุก้านกึ่ง	กรรณการกาชิงกันชมหลง
มัดกากากวนล้วนกาดง	กาฝากกกลงทำรงกา

(เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

2) การเล่นคำ เป็นความไพเราะของบทประพันธ์ที่เกิดจากการเลือกใช้ถ้อยคำเป็นพิเศษ การเล่นคำแบ่งออกเป็นการเล่นซ้ำคำและการหลากคำ

เสนาสุสุสุ	ศรแฝง
ยิงค่ายหลายเมืองแยง	แย่งแย่ง
รุกรันรันรนแรง	ฤทธิ์รีบ
ลวงลวงล่วนวังแล้ว	รวบเร้าเอามา

(โคลงอักษรสามหมู่ : พระศรีมโหสถ)

2.1) การซ้ำคำ เป็นการกล่าวซ้ำ ๆ ในคำเดิมเพื่อเพิ่มน้ำหนักของคำและย้ำให้ความหมายชัดเจนขึ้น เช่น

เหลือบเห็นสตรีวิไลลักษณ์	พิศพิศตร์ผ่องเพียงไข
งามโอษฐ์งามแก้มงามจู่ไร	งามนัยน์เนตรงามกร
งามถันงามกรรณงามขนง	งามองค์ยิ่งเทพอัปสร
งามจรติกิริยางามงอน	งามเอวงามอ่อนทั้งกายา

(รามเกียรติ์ : พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก)

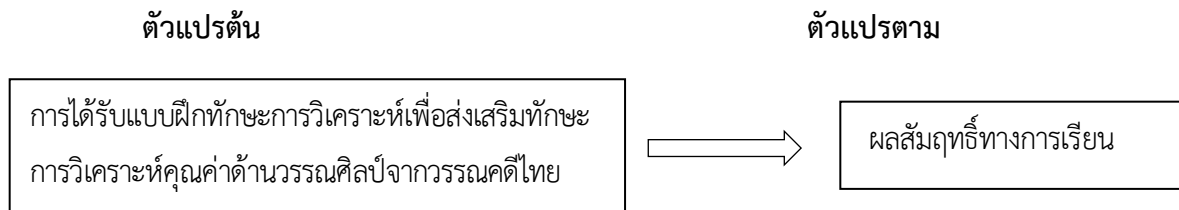
2.2) การหลากคำ เป็นการใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคำไวพจน์ในบทประพันธ์เดียวกัน เช่น

- พระอิศวร ใช้ สยมภู ศุลี ศิวะ ตรีโลจนะ จัทรเศขร รุทร ทิคัมพร ภูเตศวร ปีศาจบดี คังกร เป็นต้น
- ดวงอาทิตย์ ใช้ ตะวัน พันแสง สหัสรังสี ภาณุ จาตุรนต์ ไถง ภาสกร สุริยา เป็นต้น

จากการศึกษาคุณค่าของวรรณคดีข้างต้น สรุปได้ว่า วรรณคดีเป็นบทประพันธ์ที่มีศิลปะในการนำเสนอเรื่องราว มีความงามของการใช้คำ ทำให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ยกย่องนับถือ มีคุณค่าทั้งด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคม และข้อคิดที่นำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

2. กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอบางขัน จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอบางขัน จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 39 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling : SRS) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอบางขัน จังหวัดสงขลา เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 1 ฉบับ ซึ่งมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.20 ขึ้นไป

2.2 แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอบางขัน จังหวัดสงขลา จำนวน 3 เล่ม ดังนี้

2.2.1 แบบฝึกทักษะเล่มที่ 1 เรื่อง การใช้คำในวรรณคดีไทย (การเล่นเสียงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ การเล่นคำ การซ้ำคำ การพ้องคำ การหลอกคำ ความหมายนัยตรงและความหมายนัยประหวัด)

2.2.2 แบบฝึกทักษะเล่มที่ 2 เรื่อง รสวรรณคดีไทย (เสาวรจนี นาโรปราโมทย์ พิโรธวาหัง สัลปังคพิสัย)

2.2.3 แบบฝึกทักษะเล่มที่ 3 เรื่อง โวหารภาพพจน์ (อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ บุคคลวัต สัทพจน์)

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อำเภอบางขัน จังหวัดสงขลา จำนวน 3 แผน เวลา 8 ชั่วโมง ดังนี้

2.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การใช้คำในวรรณคดีไทย เวลา 4 ชั่วโมง

2.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รสวรรณคดีไทย เวลา 2 ชั่วโมง

2.3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โวหารภาพพจน์ เวลา 2 ชั่วโมง

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อำเภอบางขัน จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง วรรณคดีไทย จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.1.2 ศึกษาวิเคราะห์จุดประสงค์ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง วรรณคดีไทย

3.1.3 สร้างแบบทดสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 60 ข้อ

3.1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ตามเนื้อหาและจุดประสงค์ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ของแบบทดสอบโดยการให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์
0	เมื่อไม่แน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์
-1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นไม่ได้วัดตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์

3.1.5 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี, 2549: 220) ได้จำนวนข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ แสดงว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงของเนื้อหาและจุดประสงค์ ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.1.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (r_{tt}) เท่ากับ 0.89 (ธีรศักดิ์ อุณอรรมณ์เลิศ, 2549: 86-87) มีค่าความยากง่าย (P) เท่ากับ 0.57 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

3.1.7 จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ฉบับจริงและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน

3.2 การสร้างแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแบบฝึกทักษะจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความรู้และเทคนิคการสร้างแบบฝึกทักษะ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 56-91) และหลักสูตรของโรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ เพื่อวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.2.2 นำแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.95 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์
0	เมื่อไม่แน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์
-1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นไม่ได้วัดตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์

3.2.3 ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.75$) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพและเกณฑ์การแปลความหมายของพิสัยพองศรี (2549: 184)

3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้านการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย

3.3.2 คณะผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้ (K) ด้านกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะ (A) และสาระการเรียนรู้

3.3.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

3.3.4 ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) มีค่าอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.62$)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเตรียมความพร้อม ดังนี้

4.1.1 สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.2 ทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือ

4.1.3 ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานารีวัฒน์

4.2 ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

4.2.1 จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานารีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ ทั้งหมด 3 แผน รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

4.2.2 ทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานารีวัฒน์

4.2.3 ขั้นหลังเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยนำผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานารีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) รวมทั้งค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร K.R. – 20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (กาญจนา วัฒนา, 2550 : 192) จากนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

5.2.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 วิเคราะห์โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

5.2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t-test)

6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

6.2.1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2

6.2.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คะแนนระหว่างเรียน (E_1)					คะแนนหลังเรียน (E_2)			ประสิทธิภาพ
ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	คะแนน	E_1	คะแนนเต็ม	คะแนน	E_2	E_1/E_2
คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม	เฉลี่ย			เฉลี่ย		
15	10	10	28.23	80.66	30	24.33	81.11	80.66/81.11

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบระหว่างเรียนมีคะแนนร้อยละ 80.66 ($E_1 = 80.66$) และทดสอบหลังเรียนมีคะแนนร้อยละ 81.11 ($E_2 = 81.11$) แสดงว่า แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพ 80.66/81.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คะแนนสอบ	n	\bar{X}	S.D.	t	P
ทดสอบก่อนเรียน	39	8.18	3.04	29.68	.000
ทดสอบหลังเรียน	39	24.33	1.48		

** $p < .01$

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 8.18 ($\bar{X} = 8.18$) คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 24.33 ($\bar{X} = 24.33$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.66/81.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.66/81.11 (E_1/E_2) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แบบฝึกทักษะดังกล่าวมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับการศึกษาของสมพร ตอยยี่ปี (2554 : 62) เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์เทเรซา หอนงจอก กรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนสร้างจากการทดลองกลุ่มตัวอย่าง มีประสิทธิภาพ 82.09/82.58 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างและพัฒนาขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 และสอดคล้องกับการศึกษาของอาชวีวิชญ์ อุซ่าวุ่น้ำ (2551 : 61-62) เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คำบาลีสันสกฤตในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒน์ดี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการวิเคราะห์คำภาษาบาลีสันสกฤตในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 80.12/80.83 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการวิเคราะห์คำภาษาบาลีสันสกฤตในภาษาไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาจากง่ายไปหายาก รวมถึงมีการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

2. ด้านการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ความสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความอยากรู้อยากเรียน สนุกสนาน และตื่นเต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัชณีภรณ์ ส่างน้อย (2560 : บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมรสวบ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อหาประสิทธิภาพแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ คือ 88.09/84.26 แสดงว่า แบบฝึกเสริมทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่องกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องจาก แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ สร้างความรู้ ความเข้าใจและสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศรีวัฒน์ อำเภอบางขัน จังหวัดสงขลา ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้ ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมีความก้าวหน้าและพัฒนาการเรียนเพิ่มขึ้น นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนที่น่าสนใจ ส่งเสริมกระบวนการคิด และการฝึกทักษะปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ การเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มทำงาน การเรียนรู้แบบถามตอบ เป็นต้น ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และเกิดความสุขกับกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีไทยด้วยตนเอง ไม่ใช่เฉพาะเพียงให้นักเรียนได้เรียนรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังเป็นการฝึกทักษะ ทักษะคิด ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้กระบวนการที่ถูกต้องด้วย ซึ่งครูเป็นคนที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา วัฒนะ. (2550). *การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ธนพรการพิมพ์.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์, ประนอม วิบูลพันธ์ และอินทร์วุธ เกษตรระชนม์. (2563). *วรรณคดีและวรรณกรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.
- จุฬาลักษณ์ คชชาติ. (2557). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรูตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.

- ชัตสุณี ลินจุสิงห์, (2532). *วรรณคดีศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงษ์ ญาณวิฒนะ. (2559). *การศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.
- ถนิมรักษ์ ชูชัยมงคล. (2557). *ผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.
- ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2549). *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤมล ยงกำลัง. (28 สิงหาคม 2563). *ปัญหาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. ผู้สัมภาษณ์
- พิสนุ พองศรี. (2549). *เทคนิควิธีประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์งาม.
- พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (ม.ป.ป.). *วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- รัชณีภรณ์ ส่างน้อย. (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมรสวบ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. สืบค้น 24 ธันวาคม 2563, จาก <https://clmramis.files.wordpress.com>.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพร ตอยยปี. (2554). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์เทเรซา หนองจอก กรุงเทพฯ*. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อาชว์วิชญ์ อยู่ข้าวอยู่น้ำ. (2551). การพัฒนาแบบฝึกการวิเคราะห์คำบาลีสันสกฤตในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒนดี. กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.

Ying Ying, Z. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักศึกษาจีนชั้นปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.